

Dersin Adı : Hadis Tenkidi

Dersin Amacı : Bu ders nakledilen hadislerin sened, metin ve kaynaklarının sıhhatinin incelenmesini ve bunun yöntemlerini öğretmeyi amaçlar. Ayrıca, İslam kültür tarihindeki tenkid zihniyetini örneklerle incelemek de dersin amaçları arasındadır.

Dersin İçeriği : Hadis ilminde kavramsal olarak tenkidin nasıl gerçekleştiğini bilir. İslam kültür tarihindeki tenkid zihniyetini örneklerle inceleme ve tartışma imkanı bularak bu konuda perspektif kazanır. Batıda uygulanan tenkid yöntemlerini öğrenir ve yöntemler arasında karşılaştırma yapar.

Haftalık Ders İçeriği:

- 1 Giriş: Kavramsal Çerçeve Tenkitle İlgili Temel Kavramların Tahlili ve Muhtevalarını Tanıma
- 2 Tenkid Metodları ve Tenkid Usulleri
- 3 Hadis İlminde Tenkid Alanları
- 4 İsnad Tenkidi, Metin Tenkidi, Kaynak Tenkidi
- 5 Erken Dönemde Hadis Tenkidi Faaliyetleri ve Tenkide Uygulanan Kriterler
- 6 Sahabenin Hadis Tenkidi
- 7 Tabiûnun Hadis Tenkidi
- 8 Fıkhî Mezheplerin Oluşum Döneminde Tenkid Faaliyetleri
- 9 Hadisleri Tenkid Yöntemleri
- 10 Hadiste Sened Tenkidi Uygulamaları
- 11 Hadis Metin Tenkidi Uygulamaları
- 12 Hadisleri Kur'an'a Arz Yöntemi ve Problemleri
- 13 Hadislerin Sünnete, Hadislere, Tarihe, Bilimsel Verilere Ve Örfe Arzı
- 14 Batının Rivayet Metinlerini Şekilsel Ve İçerik Yönünden Değerlendirme Yöntemi

HADİS TENKİDİ DERS KAZANIMLARI

Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yükü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
K1	Hadis ilminin tarihi gelişimini bilir.	Bilgi			Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	Ders saati kapsamında
K2	Tenkid terimlerini öğrenir.		Beceri		Sınıf Dışı	Hadislerin kaynağını bulmakta kullanılan Concordance gibi matbu fiziki eserlerin ve dijital platformların kullanımı ile	Ödev	Değil	3 saat
K3	Hadis tenkidi yöntemlerini muhakeme eder.			Yetkinlik	Sınıf Dışı	Seçilen bir hadisin incelenmesi yoluyla	Ödev	Değil	6 saat
K4	Hadis tenkidi uygulamalarını kullanır.			Yetkinlik	Sınıf Dışı	Seçilen bir hadisin incelenmesi yoluyla	Ödev	Değil	6 saat
K5	Tarihi süreçte hadis tenkidinin yapılış yöntemlerini değerlendirir.		Beceri		Sınıf Dışı		Ödev	Değil	3 saat
K6	Tartışılan konularla ilgili çözüm önerileri sunar.			Yetkinlik	Sınıf Dışı		Ödev	Değil	6 saat

HADİS TENKİDİ DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

PC1. İlahiyat alanında (Temel İslam, İslam tarihi ve sanatları ile Felsefe ve din bilimleri ile ilgili) temel kavramları bilir. Kavramlar arası ilişkilere yönelik sağlam alt yapıya sahip olur. Alanında edindiği teorik ve pratik bilgileri eğitim, öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal- Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

PC2. İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal)

PC3. Gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC4. İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC5. İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC6. Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Ulusal ve uluslararası düzeyde alan literatüründeki bilgileri izleyebilme ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilme yetkinliğine sahiptir. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC7. Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC8. Yazılı ve sözlü sunum, takım çalışması, ilahiyat alt dalları ve diğer bilim dallarıyla ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme yorum ve analiz becerilerine sahiptir. (Beceri: Bilişsel)

PC9. Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır, ilgili alanlardaki gelişmelerden haberdardır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

PC10. Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC11. Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC12. Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur ve bunları etkin bir şekilde kullanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC13. Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir. (Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

Dersin Adı: Hadis Tenkidi (Seçmeli)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									116D1	6	2	2	4
Ders Kazanımları/Program Çıktıları	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13
DK1. Hadis ilminin tarihi gelişimini bilir.	5	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
DK2. Tenkid terimlerini öğrenir.	5	2	1	5	1	1	3	1	1	1	1	1	1
DK3. Hadis tenkidi yöntemlerini muhakeme eder.	5	3	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
DK4. Hadis tenkidi uygulamalarını kullanır.	5	3	1	4	4	1	4	1	1	1	3	1	1
DK5. Tarihi süreçte hadis tenkidinin yapılış yöntemlerini değerlendirir.	5	1	1	4	1	1	5	3	2	1	1	1	1
DK6. Tartışılan konularla ilgili çözüm önerileri sunar.	5	4	5	4	5	1	5	1	1	1	1	1	1

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

HADİS TENKİDİ DERS KAZANIMLARI İLE DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARIN EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)

DÖÇ1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.

DÖÇ2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.

DÖÇ4. Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ5. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ6. Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ7. Felsefi ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ8. Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.

DÖÇ9. İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ10. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ11. Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ12. İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.

DÖÇ13. Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

Dersin Adı: Hadis Tenkidi (Zorunlu)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									116D1	6	2	2	4
Ders Kazanımları/Disipline Özgü Çıktılar	DÖÇ 1	DÖÇ 2	DÖÇ 3	DÖÇ 4	DÖÇ 5	DÖÇ 6	DÖÇ 7	DÖÇ 8	DÖÇ 9	DÖÇ 10	DÖÇ 11	DÖÇ 12	DÖÇ 13
DK1. Hadis ilminin tarihi gelişimini bilir.	1	5	3	5	5	2	1	1	1	2	3	1	2
DK2. Tenkid terimlerini öğrenir.	1	5	3	5	4	1	1	1	4	4	3	1	2
DK3. Hadis tenkidi yöntemlerini muhakeme eder.	1	1	2	5	5	1	1	1	3	3	1	1	2
DK4. Hadis tenkidi uygulamalarını kullanır.	1	3	2	5	3	1	3	1	2	4	1	1	2
DK5. Tarihi süreçte hadis tenkidinin yapılaş yöntemlerini değerlendirir.	1	5	5	5	1	1	1	1	1	5	1	1	2
DK6. Tartışılan konularla ilgili çözüm önerileri sunar.	5	5	3	5	5	2	5	2	5	5	5	3	2

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek